

tohoto rozhodnutí nabylo právní moci dne 2. 3.
KRAJSKÝ SOUD V PLZNI

dne 7. 3. 2001

2001

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem JUDr. Aloisem Svobodou v právní věci žalobců a) J. B., r.č. , b) Doc. PhDr. J. K., CSc., r.č. , c) RNDr. S. M., r.č. , d) RNDr. J. P., r.č. , všech zastoupených obecným zmocněncem Mgr. P. D. , proti žalovanému MUDr. M. H. , t.č. v Botswaně (přesná adresa neznámá), zastoupenému opatrovníkem - advokátem JUDr. Jaroslavem Svejkovským, advokátní kancelář: Kamenická 1, 301 12 Plzeň, o ochranu osobnosti,

takto:

A/ Zamítá se žaloba s rozsudečnými návrhy na určení povinnosti žalovaného:

- do 14 dnů od právní moci rozsudku otisknout formou placené inzerce v Plzeňském deníku omluvu tohoto znění: „Ve svém vyjádření pro Plzeňský deník ze dne 11.10.1997 jsem křivě a nepravdivě obvinil ty, kteří si koupili pozemek na zamýšlené trase dálničního obchvatu Plzně ze ekoteroristy. Ve skutečnosti tito lidé vždy postupovali v souladu se zákonem a hájí pouze legitimním způsobem svá vlastnická práva zaručená účastním pořádkem České republiky. Nedopustili se žádného jednání, které by bylo možné označit jako ekoterorismus. Odvolávám proto své tvrzení, že J. B., prof. PhDr. J. K., CSc., RNDr. S. M. a RNDr. J. P. kteří si koupili pozemek v plánované trase SUK 2, jsou ekoteroristé.

Svémi výroky jsem se hrubě dotkl občanské cti uvedených vlastníků pozemku na Vrchu Val. Za své dřívější výroky se jim proto omlouvám. MUDr. M. H., člen rady Města Plzně v letech 199..“

- do 14 dnů od právní moci rozsudku otisknout na své náklady formou placené inzerce v týdeníku Reflex omluvu tohoto znění: „Ve svém dopise, který byl uveřejněn v týdeníku Reflex v čísle 16, ročník 1998, na str. 3 jsem za ekoteroristy označil spoluvlastníky pozemku na Vrchu Val, okres Plzeň, který leží na budoucí trase dálničního obchvatu Plzně označené jako SUK. Není pravda, že J. B., prof. PhDr. J. K., CSc., RNDr. S. M. a RNDr. J. P. kteří jsou spoluvlastníky uvedeného pozemku by vyvíjeli

Pokračování

ekoteroristickou činností. Svými výroky a urážkami jsem se hrubě dotkl občanské cti žalobců. Za to se jim omlouvám. MUDr. M. H., člen Rady Města Plzně v letech 1999..“

3. Nechat otisknout obě omluvy na stejném místě a stejnou velikostí písma.

B/ Žalobci jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalovanému k rukám opatrovníka JUDr. Jaroslava Svejkovského, advokátní kancelář v Plzni, Kamenická I, náklady řízení 11.825,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Podle žalobního tvrzení žalovaný neoprávněně zasáhl do práva na ochranu osobnosti žalobců tím, že ve svém vyjádření, které učinil jednak pro Plzeňský deník, jednak pro týdeník Reflex, označil žalobce, kteří jsou spoluvlastníky pozemku, který se nachází na zamýšlené trase dálničního obchvatu Plzně, za ekoteroristy, ač žalobci se nedopustili žádného jednání, které by bylo možné pokládat za ekoteroristické. Žalobci vycházejí z přesvědčení, že žalovaný se hrubě dotkl jejich občanské cti, dožadují se po žalovaném uveřejnění omluvného dopisu, a to v obojích novinách shora uvedených.

Opatrovník žalovaného navrhl zamítnutí žaloby s tím, že žalobci nemohou uplatňovat případné nároky vyplývající z práva na ochranu osobnosti jednak konkrétně jménem svým, jednak obecně jménem všech osob, které si zakoupily pozemek na plánované trase dálničního obchvatu Plzně.

Soud v řízení provedl dokazování především listinnými důkazy.

Předně z týdeníku Reflex, č. 16, ročník 1998 zjistil, že žalovaný MUDr. M. H. v něm v článku pod názvem „Obchvat“ výslovně uvedl, že ekoteroristy nazývá přes 90 vlastníků minipolíček na evidenci trase SUK, neboť tito aktivisté se účelově stali účastníky jakéhokoli příslušného řízení. Pro nekonečné průtahy stačí, když se nedostaví k jednání, byť jen jeden.

Z Plzeňského deníku ze dne 11. října 1997 dále soud zjistil, že článek pod názvem Kauza - dálniční obchvat Plzně zaznamenal mínění Ing. P. N., Ing. arch. M. Ř., Z. D. a MUDr. M. H. v předmětné věci dálničního obchvatu. MUDr. H. mimo jiné uvedl, že zodpovědnost za zdržení stavby nesou Ministerstva dopravy, hospodářství a životního prostředí díky své váhavosti a neuvěřitelné pomalosti, že v neposlední řadě ji však nesou mnozí soukromí aktivisté, kteří svůj názor kladou nebetyčně výše nad názor odborníků, kteří na projektu pracovali. Toto věcné „bombardování“ obchvatu způsobilo zpomalení stavby a též iniciovalo „odvetné akce“ ekoteroristů. V tomto případě to myslím doslova - ve smyslu vykupování proužků pozemků na zamýšlené trase. Odpovědnost za ovlivnění výběru trasy, prohlašuje žalovaný v předmětném článku, nese pochopitelně minulé zastupitelstvo.

Z výpisu z katastru nemovitostí Katastrálního úřadu Plzeň-jih, a to z listu vlastnictví č. pro katastrální území a obec dále soud zjistil, že pod č. IO66/2 je zapsán pozemek - orná půda o výměře 250 m² - jeho 92 podílových spoluvlastníků rovným dílem.

Pokračování

Žalobce J. B. [redacted], r.č. [redacted] je zapsán v abecedním pořadí spoluvlastníků jako čtvrtý, žalobce J. K. [redacted], r.č. [redacted] je zapsán jako 36, RNDr. S. M. [redacted], r.č. [redacted] je zapsán jako 55. a RNDr. J. P. [redacted], r.č. [redacted] jako 58.

Soud dále zjistil z kupní smlouvy ze dne 2.června 1996, která byla podkladem shora uvedeného zápisu v katastru nemovitostí, že prodávajícími pozemku č. [redacted] o výměře 250 m² byli M. [redacted] a V. T. [redacted], Ing. J. M. [redacted] a M. M. [redacted]. Pozemek byl posudkem znalce Štěpána Andryška oceněn částkou 2.680,- Kč, smluvní účastníci se však shodli na kupní ceně 11.040,- Kč, která byla prodávajícím zaplacená při podpisu smlouvy.

Z rozhodnutí ministerstva pro místní rozvoj České republiky, regionální pracoviště Plzeň ze dne 14.9.1999 čj. 459/MMR-PL/99-28 vyšlo najevo, že toto ministerstvo jako příslušný odvolací orgán soustředilo k řádnému přezkoumání napadeného rozhodnutí - tj. územního rozhodnutí čj. stav 2116/94 ze dne 4.12. 1995 o umístění stavby dálnice D5, stavbu O510 Ejpovice - Sulkov, vydaného odborem stavebněsprávním Magistrátem Města Plzně, na základě pověření Ministerstvem hospodářství České republiky ze dne 3.5. 1994 čj. 265/MH-PL/94 veškerý dostupný materiál. V odvolacím řízení, v němž napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno v celém rozsahu, a to i mimo rámec důvodů nebo návrhů uplatněných v odvolání. Citované rozhodnutí odvolacího orgánu vychází z umístění stavby dálnice ve variantě SUK 2 a dotýká se tedy m.j. i prostoru Valíku, ve kterém se nachází i předmětný pozemek, jehož spoluvlastníky jsou kromě jiných osob i žalobci.

Z článků uveřejněných v Mladé frontě - Dnes 7. a 13.září 1999 vyšlo dále najevo, že dálniční obchvat Plzně je nadále předmětem pozornosti veřejnosti. Tyto články informují, že Národní onkologický registr, který sleduje výskyt zhoubných nádorů v ČR diagnostikuje ročně na území okresu Plzeň-město 1200 - 1300 nových nemocných se zhoubnými nádory. Tisk opakovaně zmiňuje, že městem Plzeň denně projíždí kolem 2000 kamionů.

Soud v této souvislosti konstatuje vlastní poznatky o dopravní situaci ve středu města Plzně ve vzdálenosti 120 metrů od severní stěny soudní budovy projíždějí totiž veškerá vozidla ze směrů od Železné Rudy, Folmavy, Rozvadov, Karlových Varů a Kralovic směřující na Prahu. Křižovatka u Hlavní pošty, projíždějí tramvaje všech tří plzeňských linek, autobusy místní i dálkové přepravy.

Z výpovědi žalobce J. B. [redacted] zjistil soud, že je požadavek občanského sdružení Duha a zároveň je v zaměstnanecké poměru u tohoto doručení. Trvale bydlí v [redacted]. Na předmětném pozemku, jehož je spoluvlastníkem dosud nevyvíjel a ani nehodlá vyvíjet zemědělskou činnost. Na veřejnosti je znám, a to v souvislosti s činností „Duhy“.

Žalobce RNDr. J. P. [redacted] má trvalé bydliště v [redacted]. Podle vlastní výpovědi je činný v ekologickém hnutí Děti Země a zároveň zaměstnancem uvedeného sdružení i jeho [redacted]. Ohledně spoluvlastnictví předmětného pozemku se svěřil novinářům. Z výpovědi žalobce PhDr. J. K. [redacted] soud zjistil, že je vysokoškolským učitelem Masarykovy univerzity v [redacted]. Zároveň je činný i jako publicista. Jako spoluvlastník předmětného pozemku nevyvíjel žádnou aktivitu, které by mohly zablokovat či zpozdit výstavbu dálnice. Obdobně i žalobce RNDr. S. M. [redacted] je vysokoškolsky vzdělaným odborníkem. Z výpovědi svědka J. R. [redacted] vyšlo najevo, že je studujícím právnické fakulty v [redacted], je činný ekologického sdružení Děti Země a že se účastní aktivit ve prospěch varianty dálničního obchvatu KUO. Rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj nepokládá za

Pokračování

věcně správné a zákonné. Toto sdružení podalo Vrchnímu soudu v Praze žalobu, kterou se dožaduje přezkoumání předmětného rozhodnutí.

O žalovaném MUDr. M. H. je na veřejnosti známo, že byl studentským vůdcem v listopadových dnech roku 1989. V minulé době byl členem Městského zastupitelstva i členem Rady Města Plzně. Od listopadu 1998 pracuje ve státě Botswana.

Zásadní důležitost pro právní posouzení neoprávněných zásahů do práva na ochranu osobnosti v této právní věci má vymezení přípustné kritiky. Čím více fyzická osoba vstupuje do veřejnoprávních vztahů, tím více je vystavena případným projevům nesouhlasu se svými záměry, jednáním a výsledky své činnosti i případné nečinnosti. Na jedné straně totiž stojí ústavní právo občana, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst, jakož i právo na ochranu jeho soukromí (článek 10 Listiny základních práv a svobod, která je nedílnou součástí ústavního pořádku České republiky), na straně druhé pak svoboda projevu, právo na informace a jejich šíření, zaručené článkem 17 Listiny základních práv a svobod co se týče formy kritiky (zejména použitých výrazů a formulací) nelze je posuzovat izolovaně, abstraktně od obsahu kritického útvaru, ale z hlediska přiměřenosti kritiky. Nutně je zkoumat proporce mezi formálními vyjádřeními v ní obsaženými (prostředky kritiky) a cílem kritiky, tj. společensky aprobatelným záměrem, kterého chce kritizující svým hodnocením dosáhnout. Někdy je totiž k dosažení účelu kritiky, např. ke vzbuzení zájmu veřejnosti o určitý závažný společenský jev namíste použití k relativně „ostřejších“ výrazů, které by za jiných okolností, např. v běžném rozhovoru mohly být považovány až za urážlivé. Požadavek, aby veškeré výrazy k označení konkrétních fenoménů či osob měly umírněnou povahu, by ke škodě věci zbavoval kritiku určité emocionální nálože, která má velmi často své opodstatnění. Pro úvahu o přiměřenosti kritiky má též význam postavení osoby, které je kritika adresována. Hranice přijatelné kritiky jsou totiž širší např. u politických osobností jednajících v tomto postavení než u soukromých osob. Politik a obdobně je tomu i v případě občanského aktivisty se nezbytně a vědomě vystavuje kritice ze strany ostatních občanů. Musí proto projevovat větší míru tolerance, zejména, jestliže se sám uchyluje k veřejným prohlášením, která mohou být sporná a předmětem kritiky. Požadavek na tuto širší míru tolerance se přitom týká, jak formy, tak obsahu kritického útvaru.

Z uvedeného vyplývá, že čím více se věc dálničního obchvatu Plzně zpolitizovala, tím více se ve věci prosazují politické prostředky.

Ekoterorismus není výrazem spisovného jazyka, ale je dobovým a místním vyjádřením kritického pohledu na problematiku dálničního obchvatu Plzně. O výstavbě dálnice na trase Praha - západní hranice ČR (Rozvadov) bylo rozhodnuto již před 10 lety a výstavba pokročila tak, že zbývá v podstatě jen úsek kolem Plzně. Výstavba dálnice zasahuje nejen do krajiny, fauny a flory, ale dotýká se, a to nikoli v poslední řadě také člověka, neboť i on je součástí přírody. Jednotliví občané nemohou zabránit příjezdu četných motorových vozidel Plzně a tím vyloučit, nepříznivý dopad výfukových plynů na zdraví.

V plzeňských podmínkách devadesátých let lze - shrnuje sud své úvahy - rozuměti ekoteroristou každého, kdo měl či má v tomto období účast na tvorbě politické vůle vybudovat dálniční obchvat města Plzně, kdo měl či má účast na správních a soudních řízeních, jejichž předmětem je výstavba dálničního obchvatu Plzně, kdo měl či má účast na jeho projektování, financování a vlastní výstavbě této stavby a jakoukoli formou této účasti se objektivně podílí na současném stavu, kdy výstavba dálničního obchvatu nebyla dosud uskutečněna a kterýžto stav znamená vážné ohrožení životního prostředí obyvatel Plzně. Pokud jde o příznivce té či oné varianty územního řešení dálničního obchvatu Plzně, jde zároveň o odpůrce jiné

Pokračování

tohoto řešení, neboť třetí možná skupina, tj. osoby, které jsou zásadně proti výstavbě jakékoli dálnice dotýkající se Plzně, se na veřejnosti neprojevuje. Proto, ať již bude rozhodnuto ve prospěch určité varianty, její odpůrci se patrně tomuto rozhodnutí dobrovolně nepodrobí, a tak lze předvídat, že proti těmto odpůrcům bude použito násilí, např. vyvlastňovací řízení s následným úkonem rozhodnutí. Lze předvídat, že stoupenci úspěšné varianty výstavby s tímto postupem proti odpůrcům jsou srozuměni.

Ekoterorismus se proto soudu jeví jako koncentrovaný výraz vyjadřující rozhořčení plzeňské veřejnosti nad současným dlouhotrvajícím stavem kritické dopravní situace v Plzni a zároveň - z hlediska ustanovení týkajících se ochrany osobnosti - vyjadřuje přípustnou veřejnou kritiku tohoto stavu.

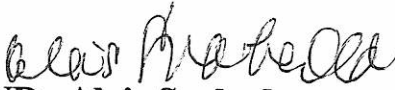
Veden uvedenými zjištěními shora a na ně navazujícími úvahami, soud nepokládá předmětnou žalobu za důvodnou a zamítá ji.

Rozhodnutí o nákladech řízení vychází ze zásady úspěšnosti v řízení (§ 142 o.s.ř.).

Vzhledem k zamítnutí žaloby je tímto v řízení úspěšným účastníkem žalovaný. Ten byl v řízení zastoupen opatrovníkem z řad advokátů. Náklady řízení proto spočívají v odměně podle advokátního tarifu. Odměna za úkon náleží v částce 1.000,- Kč k tomu režijní paušál 75,- Kč. Za 11 úkonů a režijních paušálů přiznává soud opatrovníkovi celkovou částku 11.825,- Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení písemně, dvojmo k Vrchnímu soudu v Praze, a to prostřednictvím Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 10.května 2000

JUDr. Alois Svoboda
samosoudce

